

Stabilní párování

- Instance: N pánů a N dam. Každá postava má seznam "přijatelností" (všech) příslušníků opačného pohlaví.
Problém: Vytvořte N koedukovaných dvojic, aby vzniklé párování bylo stabilní.
- Párování je stabilní, pokud neexistuje dvojice $I\iota$ tak, že $I\kappa$ a $K\iota$, ale kdybychom je "přepojili" na $I\iota$ a $K\kappa$, jak I , tak ι by si polepšili.
- Ne zcela triviální algoritmus, konečnost lze dokázat snadno.

Stabilní párování

- "Pánové, zadejte se!"
- Pánové vyrazí za dámami na "prvním" místě.
- Dáma si vybere mezi současným a nově příchozími nejlepšího na seznamu.
- "Odmítnutí" pokračují postupně k dalším a dalším dle seznamu.
- Proč je algoritmus konečný?
- Proč je nalezené párování stabilní?

Nelze dokázat silnější tvrzení?

Lze: *Párování nalezené algoritmem pánské volenky je mezi všemi stabilními párováními pro pány nejvýhodnější.*

To znamená: V žádném stabilním párování žádný z pánů nemůže mít "lepší" partnerku, než tu, kterou získá algoritmem pánské volenky.

Definition

Hříchem nazveme situaci, kdy ve volenkovém algoritmu dáma odmítne pána, kterého by mohla mít v *nějakém* stabilním párování.

Dokážeme, že v algoritmu pánské volenky nenastane hřich.

Lemma

V algoritmu pánské volenky nenastane hřich.

Důkaz.

Sporem: Nenastane první hřich – tedy nechť nastane.

- První tedy zhřešila *Eva*. Odmítla *Adama*, kterého mohla mít a pojala jistého *Žibřida*, který v párování získaném nevolenkovým algoritmem má jistou *Kunhutu*.
- Jenže v jakém vztahu jsou zúčastnění?
- A co na to volenkový algoritmus?
- Je *Žibřid* lepší nebo horší!?

Prohledávání grafu

- Motivace: Mínótaurus se v bludišti živí Athéňany.
Mezi těmi se objevil princ Théseus, který Mínóaura zabil.
- Algoritmus:
  - 1 Najdi Mínóaura,
  - 2 Zabij Mínóaura.
- Druhou část mu ponecháme, zajímavá je část první.

Prohledávání grafu - hledání do hloubky

- Théseus dostal od Ariadny nit,
- ovšem buďto použil randomizovaný algoritmus, nebo dostal ještě kyblík s barvou.
- Algoritmus (zajímavé jen křížovatky):
Pokud jsme ještě nenašli Mínóaura:
  - Pokud existuje neobarvená chodba (kterou nevede nič), obarvi tuto chodbu (začátek a konec) a projdi jí.
  - Jinak namotej nič (vrať se na předchozí křížovatku).

Namotávej nič, dokud nevidíš Ariadne.

Proč je algoritmus správný? Konečnost? [trik s čísly]

Parciální správnost? Invarianty? [sled k Ariadne]

Každou chodbou projdeme nejvýše 2x.

Nexistuje vrchol, který navštívít můžeme a nenavštívíme.

Jiný algoritmus:

Dokud nejsme u Mínóaura:

- Pokud existují dvě obarvené chodby, kterými vede niť, namotej niť.
- Jinak pokud existuje neobarvená chodba, obarvi ji a projdi jí.
- Jinak namotej niť.

Dokud nejsme u Ariadne:

- namotej niť.

Lemma

I tento algoritmus je správně, protože namotáváme-li, ačkoliv můžeme ještě kupředu, znamená to, že se do tohoto vrcholu ještě vrátíme. Navíc invariant o sledu k Ariadne lze posílit na cestu k Ariadne.

Poznámky

- Jedná se o algoritmus prohledávání do hloubky, kdy postupujeme dále, dokud to jde.
- K prohledávání grafů existuje i algoritmus prohledávání do šířky zvaný *algoritmus vlny*.
- Algoritmus vlny: Do bludiště vyrazí neomezený počet bojovníků, kteří se bludištěm šíří jako povodeň. Používáme kupříkladu, pokud chceme najít nejkratší cestu (příklady budou později).

Zápis programů

Při programování (zápisu algoritmů):

- pracujeme s proměnnými různých typů (a s konstantami),
- modifikujeme obsahy proměnných,
- voláme podprocedury,
- porovnáváme obsahy proměnných,
- rozhodujeme se podle toho,
- cyklíme,
- čteme vstup, vypisujeme výstup.

Vzhled programu v Pascalu

Program začíná vždy klíčovým slovem **program**!

Jednotlivé příkazy oddělujeme středníkem!

Příklad:

```
program nanic;  
const  x=10;  
      text='deset';  
var a,b:integer;
```

Následuje sekce definice konstant uvedená slovem **const**.

Konstanty přiřazujeme:
konstanta = hodnota
Následuje definice proměnných uvedená slovem **var**.
Definujeme celočíselné proměnné a a b.

Důležitost indentace:

```
program nanic; const x=10; text='deset'; var  
a,b:integer; c:string;  
begin write('Napis cislo: '); readln(a);  
write('Napis dalsi cislo: '); readln(b);  
writeln('Soucet je ',a+b); writeln(x,' je ',text);  
end.
```

Proměnné a jejich typy:

Proměnná má stanovený typ. Datové typy (v Pascalu) jsou:

- **byte**: 0 .. 255 (celá čísla),
- **integer**: $-32\ 768 + 1 \dots 32\ 768$,
- **longint**: $-2^{31} + 1 \dots 2^{31}$,
- **real**: $-10^{38} \dots 10^{38}$ (necelá čísla),
- **word**: 0 .. 65 535 (celá čísla),
- **char**: znaky (jeden znak 8-bitového ASCII),
- **string**: řetězec znaků (text) o délce až 255 znaků,
- **boolean**: pravda nebo lež (nabývá hodnot true a false).

Výrazy aritmetické:

- + Sčítání,
  - - odčítání,
  - * násobení,
  - / dělení,
  - závorky,
  - div celočíselné dělení,
  - mod zbytek po dělení.
- Pozor na priority!
Pozor, div a mod má prioritu
mezi sčítáním a násobením!
- Pozor na sčítání stringů!

Příklad:

$$(a + 5) * 17 + (b \bmod c)$$

Přiřazovací příkaz: :=

Příklad: $x := 2*y;$

Relační operátory

- $<$ je menší než (kupř. $a < b$),
- $>$ je větší než,
- $\geq$ je větší nebo rovno,
- $\leq$ je menší nebo rovno,
- $\neq$ nerovná se,
- $=$ rovná se (porovnání na rovnost).

Podmínky

Syntax (a sémantika):

- if podminka then prikaz;
- if podminka then begin blok prikazu end;
- if podminka then prikaz else prikaz;
Pozor, před else se středník nepíše!
- if podminka then begin blok end else begin blok end;

Příklad:

```
if teplota>25 then
    writeln('Jdu do hostince!');
```

Příklad

```
if teplota>25 then writeln('Jdu do hostince!');
```

```
if teplota>25 then
begin
    writeln('Jdu do hostince!');
end
else
begin
    writeln('Nejdu nikam!');
end;
```

Cykly

- while podminka do prikaz nebo blok;
Opakuj, dokud je podminka splněna.
- for i:=1 to 10 do prikaz nebo blok;
Opakuj pro každou hodnotu proměnné od první do druhé meze.
- for i:=100 downto 1 do prikaz nebo blok;
- repeat prikazy; until podminka;
Opakuj, dokud je podminka **nesplněna!**

Příklad:

```
program dvojkova;
var a:integer;
begin
    readln(a);
    while a > 0 do
        begin
            if a mod 2 = 1 then
                write(1)
            else      write(0);
            a:=a div 2;
        end;
end.
```

Příklad vylepšený

Při programování je hlavní **myslet, jinak si** často zbytečně **přiděláme práci!**

```
program dvojk;  
var a:integer;  
begin  
    readln(a);  
    while a > 0 do  
        begin  
            write(a mod 2);  
            a:=a div 2;  
        end;  
end.
```

Příklad, hledání prvočíselného rozkladu:

```
program rozklad;
var a,i:integer;
begin
    i:=2;
    readln(a);
    while i <= a do
        begin  if (a div i)*i = a then
            begin
                write(i);
                a:=a div i;
            end
            else    i:=i+1;
        end;
    end.  
end.
```

Příklad, hledání prvočíselného rozkladu vylepšený:

```
program rozklad;
var a,i:integer;      opakujeme:boolean;
begin    i:=2;    opakujeme:=false;
            readln(a);
            while i <= a do
            begin    if (a div i)*i = a then
            begin    if opakujeme then
                        write('*')
                        else    opakujeme:=true;
                        write(i);
                        a:=a div i;
            end    else    i:=i+1;
end;
end.
```